

LEDČICKÉ NOVINY

XI. ročník, červenec 2010

Slovo starostky

Vážený spoluobčané,
co nevidět by měla být zkolaudována rekonstrukce komunikací na Ladech, Hajkově, Rafandě a Vinohradech. Sami víte, s kolika problémy jsme se potýkali. Neřeknu jistě nic nového, tvrdím-li, že mnohem jednodušší bývá stavba „na zelené louce“. Není tak okleštěna limity a „oříšky“ k rozlousknutí. Při rekonstrukci jsme museli brát v úvahu mnoho detailů, se kterými se nedalo „pohnout“, jako na příklad umístění jednotlivých nemovitostí, výškové poměry vstupů a vjezdů k nim, zídky, ploty a další a další „drobnosti“. Co dům, to jiný problém. A jeden problém otvíral nový. Co s dešťovou vodou? Podle zákona ji majitelé nemovitosti musí likvidovat na svém pozemku. Ovšem ten zákon se týká nových staveb. Jak to udělat s domy, které tu stojí desítky, ba stovku let?

Na posledním veřejném zasedání zastupitelstva bylo většinou hlasů rozhodnuto, že majitelům domů bude umožněno odvést dešťovou vodu do zelených vsakovacích ploch. Jen v mimořádných případech, kdy by to nebylo reálné, budou (na finanční náklady majitelů nemovitostí) do chodníků umístěny odvodňovací žlábků. Co se týká dalšího diskutovaného problému – parkování (byly podány tři žádosti na parkovací místa) – jeho řešení je zatím odloženo do nejbližšího kontrolního dne se zástupcem dopravního oddělení České policie. Jako nejschůdnější se jeví jednosměrný provoz v některých ulicích o kterém ovšem musí rozhodnout příslušné orgány. V kompetenci obce to není, ale nechceme aby docházelo ke zneužívání komunikací stálým parkováním automobilů těch majitelů, kterým je zatěžko zajet s nimi do dvora či do garáže. A zkuste si umýt auto na veřejném prostranství ve městě...

Jak vidno, problémy ještě neskončily. Přesto nám zdravý selský rozum, snaha udělat co nejméně nevratných chyb a především nepřekročitelná finanční hranice, byly (a jsou) hlavním vodítkem. Postupnými kroky, po mnohdy bouřlivých jednáních, jsme dospěli k přijatelným kompromisům, k tomu nejlepšímu z možných řešení. Existují sice zákony, normy a předpisy. Ale neexistují k nim zároveň prováděcí postupy. Také co úřad, to jiný výklad a jiný názor.

Jen tak na okraj – jistě jste si všimli, že už i na nových komunikacích jsou hromádky psích výkalů. Majitelé je po svých miláčcích zapomínají uklidit. Neradi bychom, aby tak, jako v řadě měst, nebylo „kam šlápnout“. Už slyším: „A proč tu nejsou koše na extrementy a příslušné sáčky?!“ Ale prosím vás. Na vesnici? Nespravila by to třeba jenom troška dobré vůle a docela obyčejný smysl pro pořádek? Vždyť ani poplatky nejsou srovnatelné – našich 30 a 60 Kč a „městských“ 1 500 Kč i více. V této souvislosti mi dovoluňte připomenout některým majitelům psů, že rádná doba k zaplacení poplatků již minula.

Jinak bych touto cestou ráda poděkovala ředitelce místní MŠ a ZŠ Mgr. Martině Sypecké i všem paním učitelkám za to, jak se věnovaly výchově a vzdělávání ledčických dětí. Často to bylo na úkor jejich volného času a nad „rámeček povinností“. Škola nám dělá radost. Přeji proto všem jejím zaměstnancům hezký a klidný zbytek prázdnin. A hodně elánu do příštího školního roku, kterého je pro tuto specifickou profesi skutečně hodně zapotřebí.

Už brzy skončí volební období. Protože nevím, kdy se s Vámi všemi opět uvidím, dovoluňte mi, abych opravdu upřímně a ze srdce poděkovala celému sboru zastupitelů a všem spoluobčanům, kteří ochotně pomáhali, kde to bylo zapotřebí. Dík patří i zaměstnancům a spolupracovníkům obce. Zkrátka všem, bez jejichž práce by naše krásné Ledčice nebyly tím, čím jsou.

Hezké letní dny přeje
Jiřina Michovská

Malá ledčická

kronika

Naši jubilanti

Ve druhé polovině roku 2010 oslaví svá významná životní jubilea tito naši spoluobčané, kterým přejeme hodně zdraví, klidu a pohody i do dalších let:

Bušilová Růžena čp. 48, Sršeň Karel čp. 106, Justová Hedvika čp. 33, Vereš Štefan čp. 46, Tydlitátová Hana čp. 206, Kaclík Bedřich čp. 101, Miler Josef čp. 202, Štecherová Miluše čp. 212, Kůstka Jaroslav č.evid. 11, Králová Božena čp. 131, Uhrová Miluše čp. 147, Polák Zdeněk čp. 94, Hillebrandová Vlasta čp. 66, Drahnák Karol čp. 149, Klatovský Jaroslav čp. 72, Zárubová Blanka čp. 104, Studený Jiří čp. 105, Hýblová Libuše čp. 153, Sršňová Božena čp. 106, Bubeníčková Jaroslava čp. 208, Košťál František čp. 172, Zemanová Anna čp. 60.

Významné výročí

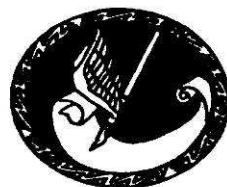
30.5.2010 oslavila významné životní jubileum, krásných 90 let, paní **Marta Králová**. Pochází z velmi váženého významného ledčického selského rodu Srbů, jehož hlavní místní sídlo bývávalo v čp. 4, statku, který dnes již neexistuje.

Paní Králová je dodnes nesmírně čilá. Často a ráda vzpomíná na jednotlivé členy svého rodu, na láskyplné manželství s nedávno zemřelým mužem Josefem (obecně v Ledčicích známým pod přízviskem Strojník). Radost jí dělají děti, vnoučata i pravnoučata. Ještě dnes, i v tak pozeňnaném věku, se živě zajímá o vše, co se v Ledčicích děje. Bohužel, už jí moc neslouží nohy, tak kamarádky docházejí na „táčky“ za ní. Do dalších let přejeme paní Králové hodně zdraví, štěstí, pohody a spokojenosti v kruhu rodiny a přátel.

Z rodinného archívu paní Králové

Sokolové sněmovali

1.července se v klubovně školy sešly dobře dvě desítky místních fotbalových patriotů. V klidné a konstruktivní atmosféře byl ustanoven nový výbor Sokola, jmenovitě: Vladimír Sirový, Miroslav Líbal, Jiří Švehla, Miroslav Müller, Petr Bušil a Jan Hillebrand.

Všichni přítomní se shodli na tom, že vzhledem k nedostatečnému počtu místních dospělých aktivních fotbalistů se do příští fotbalové sezóny 2010/2011 Ledčice nepřihlásí. Takže se u nás s fotbalem začne opět „od píky“, s dětmi, tak jako před lety, kdy začínali Ondřej Došek, Jaroslav Emmer a další.

Velký vliv na úspěchu (či neúspěchu) mají, kromě kvalitního vedení, v další řadě rodiče nejmenších fotbalistů. Protože jenom jejich povzbuzením, podporou, důsledností a dohledem se kluci a dívky (a potažmo ledčický Sokol) doberou úspěchu.

První příležitostí k zápisu dětí se zájmem o sport a zdravý pohyb ve věku od 5 let bude čtvrtek 5.srpna 2010 od 17 hodin na školním hřišti před školou. **Vážení rodiče, vám kterým není lhostejné, kde se vaše děti ve volném čase pohybují a co dělají, přijďte v tomto termínu děti zapsat.**

Výbor TJ Sokola Ledčice a jeho příznivci se opět sejdou na pracovní schůzce ve čtvrtek 29.srpna v 19 hodin ve škole v kulturní místnosti – vchod dvorem.

Dětské hřiště, oáza klidu?

19. června bylo na ledčické návsi radostně otevřeno velmi pěkné moderní dobrodružné hřiště, po němž už se u nás volalo několik let. Je plné prolézaček, houpaček, šplhadel, klouzaček... Tomu všemu vévodí nádherný koráb v celé parádě, který nese fantastické jméno – Černá perla. Pohodlné lavičky, jejichž počet bude díky místnímu velkému „provozu“ navýšen, lákají k posezení v oáze uprostřed vesnice. Zkrátka ráj maminek a jejich ratolestí, seniorů na odpočinku i trochu odrostlejších dětí stále ještě školou povinných. Idylka.

Až po to poslední slovo zde napsané je vše tak, jak má být. Druhou stranou mince, a skutečnou pohromou, jsou skupinky dětí, nebo dokonce mládeže, které se jako zběsilé vrhají na

jednotlivé herní prvky a neurvale testují jejich výdrž. Svě by mohlo vyprávět tzv. „hnízdo“, určené pro nejmenší děti, protože je právě pro ně velmi bezpečné. Namísto maličkatých batolat se sem „nasendvičuje“ třeba šestice „puberťáků“, a pak kruh rozhoupá, až akátové stojny úpí. Když je někdo napomene, trochu se stáhnou a po chvíli opět létají málem do oblak. Milí zlatí, to hřiště nebylo levné. Stálo víc než dva miliony. A tak za každé poničení se bude tvrdě platit. Možná, že by stálo za to, trochu se zamyslet a vzpomenout si na slušné domácí vychování.

Stejná mládež tu klid narušuje hlasitými večerními, či spíše nočními „dýchánky“. Mnohdy při nich nechybí ani alkohol. Na oboje by stačilo docela málo – dohled rodičů a občasná přítomnost policejních hlídek.

Byla by totiž obrovská škoda nezachovat dětem tak bezvadné hřiště ve stejně pěkném stavu, v jakém bylo slavnostně otevřeno.

Ledčičtí pomáhají lidem v nouzi

Jak se zmiňují už dávné zápisy, Ledčice odjakživa pomáhaly všude, kde to bylo zapotřebí. Ochota, s jakou místní vždy otevřeli své ruce, dokazuje, že Češi zdaleka nejsou lhostejní, cyničtí a ignoranční a nezajímají se jen o „svůj píseček“, jak se obecně tvrdí.

Spontánní dobročinnost u nás převyšuje evropský „standard“. Češi jsou výjimeční mezi členskými zeměmi EU i tím, že pomatují na pomoc lidem v nouzi zvláštním rozpočtem. Naši lidé dali na dobročinnost mnohem více, než srovnatelné země. Pomohli na příklad čtyřikrát větším „penízem“ obětím tsunami, než několikrát větší a lidnatější Polsko. Na Tatry poničené vichřicí jsme dali dokonce víc než sami Slováci. Zdevastovanému Haiti po zemětřesení bylo věnováno 28 milionů. Při katastrofálních záplavách v letech 1997, 2002, ale i těch letošních, posíláme na konta humanitárních organizací peníze. Mnozí si vybrali dovolenou, aby mohli svou práci pomoci vesnicím zaplaveným bahnem. Vědomí sounáležitosti zkrátka mezi námi nezmizelo. Říká se, že milosrdenství a štědrost máme v genech. Naše země byla v minulosti tolikrát drcena a válkována, tolikrát byla pod útlakem a okupována, že se v jejích obyvatelích zakódovala potřeba pomáhat těm, kteří jsou v jakékoliv nouzi. Ať je to živelná katastrofa nebo válečná vřava. Do našich genů se promítla staletá zkušenost, která v nás dnes dokáže zmobilizovat ušlechtilé emoce.

Ale vraťme se k ledčickým. „3.6.1885 vznikl ve Vocáskově stavení ve Ctiněvsi oheň, který zapříčinil vyhoření dalších 28 místních usedlostí. K podpoře nešťastných pohořelých se šlo mnoho finančních příspěvků. Obec Lečice darovala 30 zlatých 33 krejcarů, Václav Srba z Lečic 15 zlatých, Václav Císař z Lečic 5 zlatých, Václav Voves 4 zlaté. Kostelní sbírka v Lečicích vynesla 12 zlatých“. Toto je první historická zmínka o ledčické pomoci lidem v nouzi.

Další jsem našla ve školní kronice:

„Dne 1. dubna 1945 uspořádal učitelský sbor ve zdejší obci sbírku pro osoby postižené náletem na Kralupy dne 22.3.1945. Sběrka tato vynesla: 7 kg pšeničné mouky, 3 kg ledvinkového hrášku, 4 vajíčka a 13302 korun. Vše odevzdáno bylo 3.4. příslušným sběrnám v Kralupech nad Vltavou.“

Vlna solidarity v celé vesnici se zvedla roku 1999, kdy snad každý přispěl na pomoc válkou zkoušenému Kosovu. Všichni, kdo mohli, pomohli také finanční sbírkou zemím zničeným tsunami, která v Ledčicích vynesla sumu 25 tisíc korun. Peníze byly zaslány nadaci Člověk v tísní. Několik let se nejprve děti, a dnes už i dospělí, zúčastňují sbírky pro Kapku naděje a nadaci Klíček, která spravuje dětský hospic v Malejovicích. Obec pravidelně přispívá nadaci Naše dítě a do fondu Pomoc dětem. Dvakrát ročně pořádá charitativní sbírku oblečení pro Diakonii Broumov. V roce 2009 poskytla významnou finanční částku na pořízení BABYBOXU na Mělníku, který se stal v Česku už jubilejním, třicátým.

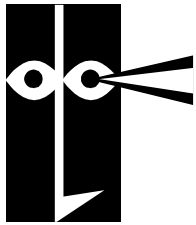
Ledčičtí rok co rok věnují nemalé finanční dary také do Tříkrálových sbírek pořádaných roudnickou křesťanskou organizací. Za zmínku stojí i pomoc handicapovaným dětem, o něž se stará nadace Slůně.

Místní děti i dospělí se stali také pomocníky UNICEF – poprvé v roce 2002. Ušili tehdy několik panenek, jejichž „adopci“ – prodejem za 600 Kč - je hrazeno očkování dětí v rozvojových zemích. Tato akce byla úspěšně zopakována v roce 2009 a uskuteční se i letos.

V červnu 2009 byla velmi výrazně zasažena povodní obec Dolní Habartice v severních Čechách. Naši občané mezi sebou vybrali částku 5 500 Kč a spolu s 10 tisíci od Obce Ledčice a 100 tisíci od Dobrovolného svazku obcí Vltava tak byla posílána finanční pomoc zdecimované vesnici.

Věřme, že otevřená srdce i pomocné ruce ledčickým zůstanou. Patří jim za to dík. Doufejme také, že podobnou pomoc sami nebudou nikdy potřebovat.

Víte, že ...

- v roce 845, před 1165 lety, bylo v bavorském Řezně **pokřtěno 14 českých knížat**. Tato událost, na první pohled ryze náboženského charakteru, měla pro náš národ obrovský význam. Tehdy se Čechové dobrovolně přihlásili k západní (křesťanské) Evropě. Politický dosah si tenkrát ona knížata jistě plně neuvědomovala, když v třeskuté zimě na počátku zmíněného roku vážila cestu plnou nebezpečí až do Bavor. Ani sám akt křtu, tehdy udílený ponořením do vody, nebyl asi v tomto ročním období příjemnou koupelí. Nicméně cíle bylo dosaženo. Osud Polabských Slovanů nás nestihnul.
- v roce 1910 (12. září) byla slavnostně otevřena budova **reálného gymnázia v Mělníku**. Tehdejší městská rada se starostou JUDr. Františkem Valinou pověřila vedením tohoto vzdělávacího ústavu PhDr. Viktora Nejdla, který zde ve své funkci působil až do roku 1933. Jistě vás bude zajímat, že jeho zásluhou dodnes mělnické gymnázium ve svých sbírkách opatruje např. unikátní exemplář ptakopyska, nebo první vydání Čelakovského Ohlasů písní ruských z roku 1829 s vlastnoručním věnováním autora. 2.9. 1996 byla v ulici Pod vrchem otevřena nová školní budova. Úspěšnost zdejších studentů v přijímání na vysoké školy je více než 80 procent!!
- před 60 lety, 27.6.1950, byla komunistickým režimem popravena vynikající osobnost našeho politického života, **JUDr. Milada Horáková**. Její šestnáctiletá dcera nesměla svou matku ani obejmout, dopisy, které Milada Horáková na rozloučenou psala svým milým a přátelům, nebyly adresátům doručeny. Její smrt nesmí být nikdy zapomenuta.
- v sobotu 10. července tohoto roku televize PRIMA uvedla film nevalné úrovně Panic je nanic. Zajímavé na tomto snímku režiséra Macharáčka bylo snad jen to, že tu několikrát padlo jméno **Ledčice**:
„Helejte, pane Bouček, nechtěl byste v Ledčicích chalupu? Napůl s Mikem Jacksonem?“
„Hele, mladej, dostal jsi už u nás v Ledčicích přes držku?“
„Vod rozcestí k nám do Ledčic to není ani kilometr.“
V závěru filmu se ještě mihla stránka bulvárních novin (Blesku) s palcovým titulkem **PŘIJEĎTE DO LEDČIC**. Film byl natočen roku 2005 v Mořince, Čičovicích, Lužcích a v Praze.
- v ledčické **knihovně** přibýly do nových polic stovky knižních titulů, z nichž mnohé darovali místní občané. K dispozici je veřejnosti úplně nový moderní počítač s připojením na internet, stejně jako příjemné posezení v ratanových křesílkách a police plné zajímavých časopisů. Byla tak vyčerpána dotace ve výši 55 tisíc Kč udělená zároveň s oceněním komise soutěže Vesnice roku 2009.
- byla dokončena 65 milionová **rekonstrukce koupaliště** v Kralupech nad Vltavou, jehož dominantou a největší atrakcí se stal tobogan a skluzavka kamikadze. Léto je v plném proudu, tak můžete služeb tohoto zařízení využívat denně od 9 do 21 hodin. Vstupné pro dospělé je 80 korun, děti do 3 let platí 20 korun a ty starší (až do 15 let) 50 korun. Samozřejmě, že je možné zakoupit si poněkud levnější permanentky.
- před 525 lety, roku 1485, za vlády Vladislava Jagellonského, byl v Čechách sjednán tzv. **Kutnohorský náboženský smír**, který zajišťoval rovnoprávnost katolické a kališnické církve. Země byla po mnoha náboženských půtkách a plundrování vysílena a plná trosk kdysi nádherných staveb, jejichž zkáza je většinou datována roky kolem letopočtu 1420. Kež by tolerance a rozumné řešení problémů, tak vzácné v celých našich dějinách (nejen v oblasti náboženské), nezůstaly jen málo známou epizodou z 15. století, ale platily i v „moderním“ století jednadvacátém. Osud totiž není neodvratný. Vždy záleží na dobré vůli.
- v roce 1915 (k 500. výročí upálení M. Jana Husi) umístili **ledčičtí evangelíci** na svůj místní svatostánek bronzovou pamětní desku s jeho reliéfním portrétem a textem: *Hledej pravdu, slyš pravdu, uč se pravdě miluj pravdu, prav pravdu, drž pravdu až do smrti. Svaté paměti otce české reformace vděční evangelíci.*
- v roce 1910 byl v Roudnici dostavěn **nový most** přes řeku Labe. První roudnický most tu nechal ve 14. století postavit biskup Jan IV. z Dražic, avšak celé dílo vzalo za své za třicetileté války. Tím nesmírně upadl význam města, z něhož se postupně stala okrajová provinční záležitost. Nový most se začal stavět až roku 1906. Mezi jeho betonovými pilíři byl v řece vybudován jez a došlo i k úpravám plavebního kanálu, aby se zlepšila splavnost řeky. Na mostě byla později vztyčena socha Čechie s českým lvem. Symbolicky, protože za řekou tehdy většinou žili Němci.

- **3. května 1615** byl položen základní kámen ke kostelu svatého Václava v Roudnici. Iniciátorkou a donátorkou se stala vážená paní Polyxena z Lobkowitz. Dnes už kostel nestojí. Musel ustoupit „industriální výstavbě.“ Bohužel.
- 28.9.935 (?) byl ve Staré Boleslavi z popudu vlastního bratra Boleslava **zavražděn** český kníže Václav, později prohlášený za svatého. Tento den byl roku 2000 prohlášen státním svátkem České republiky.
- roku 1340 objížděl tehdy čtyřicetiletý Karel IV. Čechy a očišťoval je od lapků. Snad tenkrát nechal pobořit raně středověký **hrádek v Jevíněvsí**. Alespoň to tvrdí A. Sedláček.
- 29.6.1875 zemřel **Ferdinand I.** řečený Dobrotivý, nebo také Ferdáček. Vládl shovívavě a lidé ho měli rádi. Jako poslední nosil korunu českých králů. Se svou manželkou na Hradě obýval jedno palácové křídlo, kde se věnoval milované hudbě, botanice a zeleni zdejších zahrad. Mluvil pěti jazyky a vždy se choval přirozeně a mravně. Přesto byl označován za prostoduchého. Vídeňáci o něm dokonce říkali: „*Der arme Mandl ist ein Trottel*“, čili „*Chudák Ferdáček je blbec*.“ Přitom hrál skvěle na klavír a trubku, byl znalým mecenášem umění, o svoje panství se skutečně pečlivě staral. Nemalé sumy věnoval na charitu, podporoval mladé malíře (např. Josefa Navrátila), nechal opravit mnoho kostelů i světských budov. Když ve věku 82 let zemřel, hodně lidí dobrosrdečnému Ferdáčkovi přišlo na pohřeb.
- před 95 lety, roku 1915, byla při rekonstrukci mělnického kostela sv. Petra a Pavla nalezena zazděná **mumie kocoura**. Zvíře díky pověře, že živý kocour zajistí nezničitelnost objektu, se stalo obětí lidských předsudků a pošetilosti. Z dobových záznamů vyčteme, že „*nalezená kočka měla na hrádě červený pásek, dáno jí též na poslední posilnění vajíčko, jehož skořápka zde též byla nalezena...*“ Kocour byl badateli pojmenován Švarc a na své „osvobození“ čekal několik staletí, snad z let 1480 – 1488, kdy bylo postaveno chrámové trojlodí a velká věž chrámu.

Poděkování

Dovolujeme si touto cestou poděkovat všem, kteří jakoukoliv měrou pomohli škole i obci:

- slečně Báře Novotné za bezvadné vedení Ledčického příležitostného sboru
- pánům Tomáškoví, Fričovi a Hodkovi za knihy do knihovny
- Kláře Polákové, Lucii Skokanové, Kateřině Michovské, Janě Časnochové a Věře Hančlové za knihy do knihovny
- pánům Františku Bušilovi, Stanislavu Klementovi, Václavu Srbovi, Jiřímu Petrášovi a paní Jaroslavě Bubeníčkové za další poznatky o zaniklých ledčických domech
- panu Karlu Královi za dobovou sokolskou legitimaci a ledčickou „domovenku“
- manželům Muchkovým za křesla do knihovny, za hračky a paraplátka do školy
- panu Martinu Kádnerovi za pomoc s knihami v místní knihovně
- paní M. Stehlíkové za sladké pohoštění pro hodnotící komisi Vesnice roku, na slavnost otevření nového dětského hřiště a další akce
- paní Janě Živné za sponzorství hned několika akcí pro ledčické děti
- kronikářům a editorům, Jaroslavu Marsovi ze Spomyšle a Václavu Uhrovi z Vraňan, za pravidelné poskytování jejich zpravodajů do ledčické knihovny
- paní Vlastě Hrnčířové za sazenice okrasných keřů
- paní Aleně Justové a panu Stanislavu Klementovi za poskytnutí dobových fotografií
- panu Jiřímu Zahorjanovi za instalátérské práce ve škole
- paní Gabriele Zahorjanové za látky do školy
- paní Aleně Klatovské za odvoz prádla do čistírny
- paní Chaloupkové a Žákovičové za vedení cvičení pro ženy
- paní Kovářové za sladkosti pro děti a paní Klatovské za hračky do „obchodu“
- všem členům JSDH Ledčice za aktivní a příkladnou práci v jednotce
- paní Polmové za šátky pro mažoretky a paní Fafejtové za hůlky pro mažoretky
- panu Hofmanovi za seřízení nových školních lavic
- pedagogickému sboru místní MŠ a ZŠ za náročnou přípravu a skvělý průběh školního roku 2009/2010; jmenovitě pak Mgr. Martině Sypecké, Mgr. Ivaně Viktorinové, Ivaně Šindelářové, Mileně Justové a Janě Vraspírové
- paní Vladimíře Srbové, Martě Hančlové a Haně Švecové za bezchybný provoz ve školní budově, potažmo ve ŠJ
- panu Jiřímu Sirovému za videonahrávku (zhlédnout ji můžete na webu ledčické školy)
- panu Votrubovi, panu Chaloupkovi, paní Mileně Justové a Monikám Knorovým za poskytnutí fotografií
- panu Václavu Vovsovi za videozáznam z koncertu a otevření nového hřiště
- všem nejmenovaným, kteří se zasloužili o zdárný průběh slavnosti k otevření nového hřiště

Kulturní střípky

„Dvačtyřicítka“ chátrá

Na dobových fotografiích z poloviny minulého století je jeden z nejkrásnějších a největších ledčických statků s číslem popisným 42 zachycen jako skutečně skvostné venkovské sídlo. Však byl také pečlivě zanesen do seznamu kulturních památek. Zmiňuje se o tom významný český historik August Sedláček. V 60. letech minulého století byl Místním národním výborem v Ledčicích celý objekt „zmodernizován“. Byl mu dán status místního obecního domu, čili „bytovky“. Typická dvoudílná okna necitlivě nahradila okna „městská“, trojdílná. To, co „překáželo“, bylo vybouráno a odstraněno. Zbývající štukové girlandy a půvabné maskarony, i když v dezolátním stavu, přesto dokladují, jak krásná stavba to byla. Některé části „obličejů“ andělíčků a dívek odpadly, jako by byly postiženy malomocenstvím. Kdysi oduševnělé výrazně secesní tváře a zdobné prvky žalostně volají po opravě. Bohužel. Ledčice nemají zákonnou „páku“, jak donutit majitele ke zlepšení situace. Jarní a letní milosrdná zeleň a vzrostlé stromy ledacos zakryjí, ale odolat zkáze nepomohou. A tak dřívější chloubna naší vesnice je dnes pořádnou ostudou.

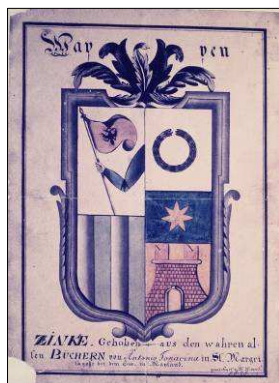
„Patnáctka“ se probouzí

Jistě nikomu z vás neuniklo, že se pomalu vrací ke své původní kráse a výstavnosti secesní statek čp. 15 na návsi. Zažil, stejně jako jeho původní stavitel a majitel, mnoho let prosperity a rozvoje. Ale také pádu a devastace zapříčiněné všeobecným úpadkem kulturních a společenských hodnot v době nedávno minulé.

Objekt byl dlouhý čas nevyužitý, bez pomoci chátral a tomu také odpovídal jeho stav. Dnes už je zachráněno to nejpodstatnější. Statek však už nikdy nezíská zpět svůj kouzelný starosvětský vzhled, jaký měl v poklidných 20. letech minulého století.

Obecní zastupitelstvo se už několik let velmi snaží o to, aby obnovená hlavní budova v brzku začala sloužit nejen jako podřipské muzeum vesnice, ale také jako informační a návštěvnické centrum s řemeslnou dílnou pro dospělé i děti (keramika, ruční tisk, batika...), jako odpočinkové, osvětové a vzdělávací centrum na principech zážitkové turistiky pro nejrůzněji motivovaná setkávání i jako kvalitní zázemí pro tradiční ledčické akce.

Pan Bedřich Kabriel, který dnes žije v australské Sydney, věnoval Ledčicím několik vzácných rodinných fotografií dokládajících pečlivě udržovaný vzhled sídla jeho prarodičů. Prohlédněte si rodový erb Zinkeů (ti ledčičtí zásadně používali počestlé jméno Cinke), udržované budovy a hospodářská stavení statku, kultivované charismatické tváře Vladimíra a Karolíny Cinkeových (které možná ještě někteří pamatujete) a mnohé další. Můžete je porovnat s fotografiemi novodobými z minulých čísel Novinek, zamyslet se nad nimi a nakonec si udělat o celé věci vlastní názor.

Vladimír Cinke v mládí

Vladimír Cinke

Karolína Cinkeová

Vladimír Cinke miloval technické novinky

....a automobily

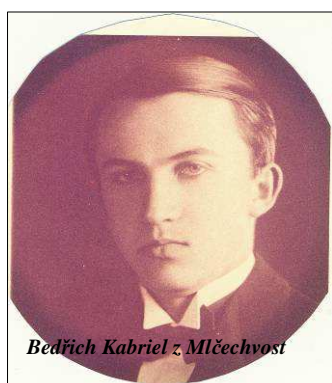
Jaroslava a Vladislava Cinkeovy

Obytné stavení čp.15 - původní stav

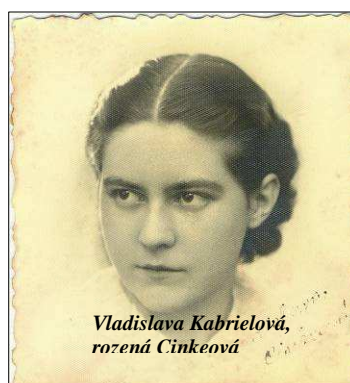
Statek čp.15 - protilehlá hospodářská stavení

Bedřich Kabriel z Mlčechovst

Vstupní brána k čp.15

*Vladislava Kabrielová,
rozená Cinkeová*

Rytíř z Kralup

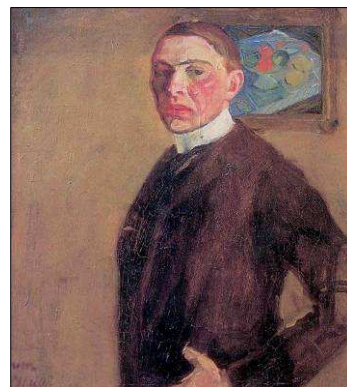

Před 130 lety, 2. května 1880, se v kralupském mlýně židovským manželům narodil pozdější významný malíř a francouzský rytíř Čestné legie, Jiří Karpeles, uměleckým jménem Georges Kars. Vystudoval mnichovskou výtvarnou akademii, a pak v podstatě natrvalo, odešel roku 1907 do Paříže. Neovlivněn moderními malířskými směry si vytvořil vlastní umělecký rukopis. Brzy jeho věhlas přerostl do většiny evropských zemí, ale uznáván byl také na příklad i v Japonsku.

V roce 1937 ve výstavní síni Mánes na pražském nábřeží uspořádal svou skvělou výstavu, kterou zhlédl i prezident Edvard Beneš. Tato díla zůstala v Karsově pražském ateliéru. Díky politické situaci však umělec narychlo Prahu opustil a později se uchýlil ke své sestře do neutrálního Švýcarska. Udolán tlakem událostí, nástupem fašismu, antisemitismem a válečným obdobím, spáchal nervově zcela vyčerpán 6.2.1945 v ženevském hotelovém pokoji sebevraždu.

Z jeho díla zůstalo jen torzo. Většina ze 150 obrazů, které chtěl věnovat rodnému městu, byla rozkradena. Část Karsova díla se podařilo přesto opět shromáždit. Je nastálo vystaveno ve velvarekém muzeu, neboť Kralupy nemají vhodné místo k jeho důstojnému umístění.

Jiří Kars je pohřben na vinohradském židovském hřbitově v Praze. Na rodném kralupském mlýně (dnes už zrušeném), mu město odhalilo pamětní bustu od Josefa Hvozdenského. Třebaže malíř prožil těžký osud, z jeho obrazů je cítit nesmírná láska k lidem, k přírodě a k životu jako takovému.

Pohádka o úředníkovi

Je léto, doba odpočinku a mírné nevázanosti. Odlehčete si ji touto kratičkou novodobou pohádkou.

Pase ovčák ovce na zelené louce. Najednou, co to? Po horské cestě přijíždí bavorák a za ním oblaka prachu. Za volantem mladý muž ve skvěle padnoucím obleku od Broniho, v naleštěných botách od Gucciho, vázanka D + G a na očích tmavé brýle Ray Ban. Stisknutím tlačítka stáhne okénko, vykloní se a povídá:

„Hej, ovčáku, když ti řeknu, kolik máš ve svém stádě ovcí, dáš mi jednu?“

Ovčák se pomalu otočí na úspěšného mladého muže a řekne klidně:

„Ale jo, proč ne?“

Úspěšný mladý muž zaparkuje svůj bavorák, hbitě vytáhne notebook Dell, připojí ho ke svému mobilu AT&T, pomocí GPS určí svoji polohu, pak se připojí na satelit ESA, kde zadá svoje souřadnice a vyžádá si pořízení řady fotografií s maximálním rozlišením. Pak pomocí Photoshopu otevře pořízené digitální obrázky a exportuje je do zpracovatelského střediska v Hamburku. Během pár vteřin dostane na svůj Palm Pilot zprávu, že obrázky jsou zpracovány a uloženy v databázi SQL. Propojí databázi s Excelem, kde má stovky složitých vzorců, a uploaduje všechna uložená data. Po několika minutách má data zpracovaná. Vytiskne je na miniaturní barevné tiskárně HP LaserJet jako stopadesátistránkovou zprávu a otočí se k ovčákovi:

„Máš přesně 1 586 ovcí!“

„To je pravda. Takže podle naší domluvy si můžete vybrat jednu ovci.“

Ovčák poté pozoruje pobaveně mladého muže, jak se snaží napasovat jedno zvíře do kufru auta, a pak povídá:

„Když vám řeknu, jaké je vaše povolání, vrátíte mi, co jste si vzal?“

Mladý muž se na vteřinu zamyslí a odpoví:

„Jistě.“

„Jste konzultant Evropské unie,“ řekne ovčák.

Mladému muži spadne čelist:

„To je pravda. Jak jste to poznal?“

„Vůbec jsem nemusel hádat,“ povídá ovčák. „Přijel jste, aniž by pro vás kdokoliv poslal. Chtěl jste dostat zaplacenou za odpověď, kterou jsem už dávno znal – navíc na otázku, na kterou jsem se ani neptal, a přitom o mé práci víte úplně všechno.“

A teď mi vraťte mého psa!“

POHLED DO HISTORIE

Historie ledčické obecní samosprávy

Ze školních znalostí, z beletrie i knih naučných víme, že každá obec byla v minulosti podřízena příslušnému panství, nebo byla vlastnictvím církevních či světských hodnostářů. Tak se našimi „malými ledčickými dějinami“ míhala jména, jako Vršovci, doksanský klášter, Oldřich Zajíc z Hazemburka, písař Frána, měšťan pražský Jan Schwarzenstein, Jan z Písku, Jan Smiřický ze Smiřic, Samuel z Hrádku a další. Od roku 1616 Ledčice patřily do panství roudnických Lobkowiczů, neboť tehdy je koupila nekorunovaná královna na rudolfinském dvoře, paní Polyxena. Řízení obecních záležitostí potom proto zajišťovala vrchnostenská kancelář a jí ustanovený místní rychtář. Obvykle to byl sečtělý majetný ledčický občan, který ovšem musel mít úctu a důvěru zdejších obyvatel. Rychtář plnil úkoly uložené zmíněnou kancelář. Takže to nikdy nemohlo být v neprospěch panstva. Podařilo se mi v dokumentech úředního charakteru zaznamenat následující jména některých rychtářů v Ledčicích. Zatím nelze zcela přesně zařadit jejich „úřadování“ do příslušných období. Tak si je připomeňme alespoň „jen tak“. Byl to na příklad Jiří Malík (zmínka v roce 1722), Tomáš Novák (zaznamenán v roce 1764), či Václav Srba (1781). Rychtářů byla jistě celá řada, jen se mi nepodařilo vyhledat jejich jména ani „funkční období“.

Posledním ledčickým rychtářem byl pan Antonín Plicka, o čemž jsem našla zmínku z roku 1843. V té době „per forma“ už skončila úplná závislost na vrchnosti, jak bylo ze zákona pravidlem až do odstranění nevolnictví patentem Josefa II. (1781). Avšak vliv šlechty byl tenkrát ještě poměrně silný.

Prvním pokusem o demokratizaci řízení obcí a státu byl revoluční rok 1848, který proklamoval požadavky na všeobecné hlasovací právo i na velkém táboru lidu na Řípu v dubnu téhož roku. Absolutistická vláda ministra vnitra Alexandra Bacha však odvrátila tento příznivý politický vývoj v říši Františka Josefa I. o dalších téměř 20 let. A tak k volbám do obecních představenstev, a potažmo i volbě starostů, došlo prakticky až po roce 1873. Nadřízeným orgánem obcí se pak stala okresní hejtmanství. Obecní představenstvo bylo voleno v tajných volbách a tento systém správy obcí zůstal v podstatě nezměněn až do roku 1918/19. V tomto období v Ledčicích působili jako starostové: Václav Švehla 1875 – 1884, Antonín Husák 1884 – 1913, Antonín Plicka 1913 – 1919.

Zanechali za sebou velký kus práce. Ledčice byli zemědělskou obcí, a tak většina občanů pracovala na polích. Vesnice na tehdejší poměry byla bohatá, takže si mohla dovolit postavit školu, udržovat cesty, dbát na rozvinutou spolkovou činnost a mnohé další.

Je zajímavé, že pravomoc obce byla velká a starosta měl na příklad oprávnění udělovat tzv. „domovské právo“. Toto právo mohlo být občanu přiznáno po deseti letech pobytu v obci. Tím také obec převzala závazek o občana pečovat v případě jeho nouze. Přirozeně ona péče byla jen minimální, protože příjmy obce se rekrutovaly z obecních přírůžek k daním, které určovalo samo představenstvo.

Po vzniku samostatného státu v roce 1918 byla vytvořena i nová forma samosprávy obcí. Objevily se nové politické strany, které vstoupily do vedení státu, ale také do obcí. Československo prožilo obrovský hospodářský rozvoj a po pozemkové reformě se zvýšila i výkonnost zemědělství. V té době byli postupně do ledčického starostenského úřadu zvoleni František Honolka 1919 – 1924 a Josef Zouza 1924 – 1936.

Ve 30. letech však zemi postihla „díky“ světové hospodářské krizi vlna nezaměstnanosti, která se citelně dotkla mnoha ledčických občanů. Větším nebezpečím však byl politický vývoj v sousedním Německu výrazně podporovaný německou menšinou v Československé republice. Po Mnichovu následovalo obsazení Sudet a za půl roku i zbytek republiky.

Jedním z prvních zákonů Protektorátu bylo zrušení obecních samospráv. I v naší obci byl odvolán řádně zvolený starosta Václav Tichý (1936 -1940) a okresním hejtmanem byl jmenován Václav Tošner (1940 – 1945). Následné válečné období přineslo nesvobodu a utrpení, nucené práce, povinné dodávky potravin, věznění a popravy nepohodlných osob. S nadšením a nadějami proto všichni přivítali osvobozené vojska.

Základem řízení státu se staly tzv. Národní výbory. Po převratu v únoru 1948 byli ze samosprávy vyloučeni „jinak smýšlející občané“. Účast ve volbách byla sice ze zákona povinná, ale možnost tajně se vyjádřit prakticky naprosto znemožněná. V tomto složitém období byli předsedy MNV: František Vysoký 1946 – 1948, Antonín Bubeníček 1948 – 1952, Václav Kulich 1952 – 1956, Vladimír Švihlík 1956 – 1958, Josef Voves 1958

– 1960, František Košťál 1960 – 1964, Josef Urban 1964 – 1987, Bohumila Procházková 1987 - 1988, Rostislav Jarůšek 1988 – 1990.

Tehdy byly vybudovány kabiny Sokola, bezprašné chodníky, prodejna Jednoty, zaveden místní rozhlas a pravidelně pořádána soutěž „Rozkvetlé Ledčice“.

Po roce 1990 byla obcím navracena samospráva řízení. Znovu byl zaveden osvědčený demokratický systém tajných voleb. Každý občan může dnes opět vyjádřit svůj názor, veřejně jej projevat a propagovat. V tomto období se na postu nejvyššího představitele obce Ledčice postupně vystřídali: Miroslav Postránecký 1990, Štefan Vereš 1990 – 1998 a Jiřina Michovská od roku 1998, jako vůbec první starostka v dějinách naší vesnice.

Za uplynulých dvacet let se Ledčice změnily k nepoznání. Máme vodovod, plyn, kanalizaci, rekonstruovanou školu, novou zeleň, opravené chráněné kulturní památky, fungující knihovnu, zpracovaný územní plán, slušnou dopravní obslužnost, byla obnovena bývalá polní cesta, na které vznikla naučná stezka, uskutečnily se mnohé terénní úpravy, vznikl sběrný dvůr, vybudována byla vlastní internetová síť, obnoveny mnohé kulturní a společenské tradice, v poslední době pak jsme svědky vzniku unikátního dobrodružného dětského hřiště, rekonstrukce elektrického vedení „do země“ včetně veřejného osvětlení, oprav komunikací na Ladech, Hajkově a Vinohradech. Jako investice pro další rozvoj Ledčic byly zasíťovány nové stavební pozemky, po celé vsi byl zaveden bezdrátový rozhlas a mnohé další. Určitě byste tento výčet dokázali doplnit.

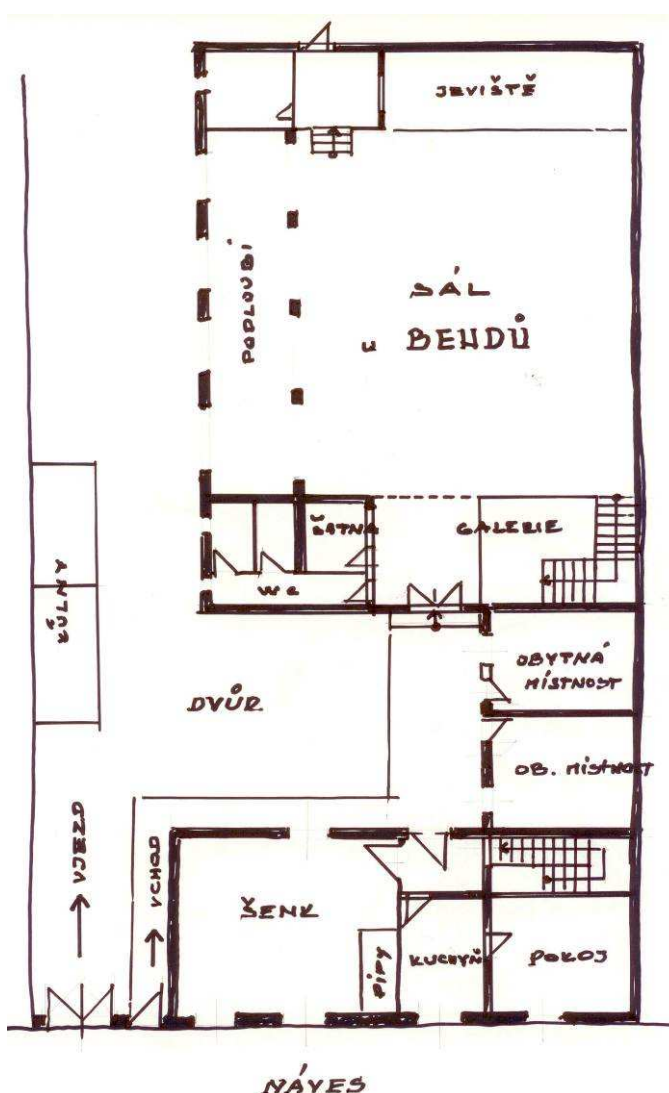
Je zřejmé, že demokratický samosprávný systém řízení obcí je osvědčený způsob správy věcí veřejných. A tak je opět na nás, abychom z našeho středu v říjnových volbách vybrali schopné, pracovité a poctivé lidi, kterým blaho této krásné vesnice a jejích obyvatel leží na srdci. Takové lidi, kteří jsou pro to ochotni věnovat myšlenky, čas, kreativitu a především obrovský kus práce.

Hospoda u Bendů

Na jednom z posezení ledčického Senior klubu jsem požádala pana Jiřího Kříčku, který vystudoval stavařinu a je pamětníkem proslulé místní hospody u Bendů, aby do Novinek nakreslil její „plánek“. Dnes vám jej tedy předkládám a zároveň tímto velmi děkuji jeho autorovi za perfektní práci. Třebaže jsem (jako „náplava“) tento stánek, kde se dobře pilo, tančilo, debatovalo a hrálo divadlo, nikdy neměla možnost navštívit, díky tomuto nákresu si ho dovedu dost dobře představit.

Také pamětníkům se určitě vybaví mnohé, když si plánek prostudují. Šenk prý byl podsklepený. V něm se uchovávaly ledové kry, které se dávaly k sudům piva jako skvělé chlazení. V sále visel na čelní zdi obraz bájného slovanského pěvce Lumíra v nadživotní velikosti. Měl na sobě bílou dlouhou přepásanou košili a v ruce pak velkou harfu. Sem se umísťoval taneční pořádek. Pod ním na lavici sedávaly ledčické „báby“. Na schodech ke galerii stával na podstavci andělíček. V šenku se pravidelně scházelo místní představenstvo, členové spolků a Sokola, ale fungovala tu i „hudební škola“ pana Kudrny z Roudnice. „Do houslí“ sem chodili na příklad Václav Srba, Ladislav Košťák, Václav Kliment, Jaroslav Klement a jiní. Nalevo od sálu, vedle „Vrbovic zdi“ byl umístěn velmi užívaný kuželník.

Snad se u někoho najde i dobová fotografie této dodnes nezapomenuté

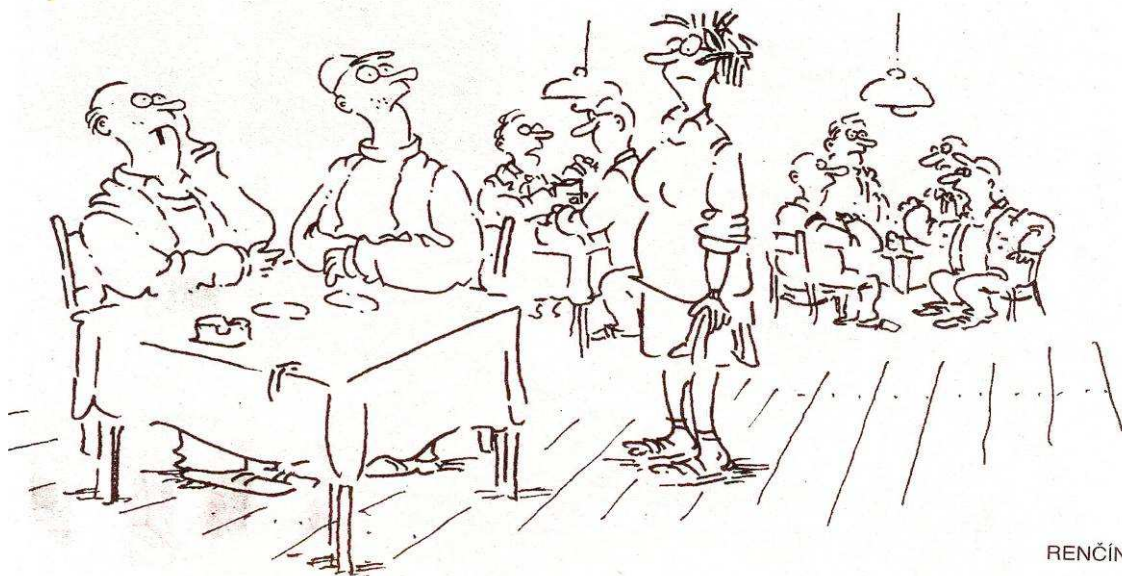

a vzpomínané hospody. Možná, že vás potěší i „ilustrativní“ fotografie ledčických mládenců z 29.4.1944, na které „mastí karty“. Poznáte je? A ty ostatní, za nimiž je hospoda u Bendů dobře vidět? Když tak dejte vědět (třeba na moji adresu i.plickova@seznam.cz). Díky.

Těm, kteří vládnu internetem, doporučuji bezvadné webové stránky, jež pobaví i poučí: www.pivniobzor.cz, www.nashospoda.cz, www.hospodskekecy.cz.

Odvod k vojsku se
chodíval zapít do
hospody.

RENČÍN

DVĚ PIVA. A TUŽKU A PAPIR. BUDEME SESTAVOVAT VLÁDU.

Ohlédnutí

Ledčické panenky už mají jména

V minulém čísle Novinek jsem jako ilustraci použila fotografii ledčických děvčátek a slečen pořízenou v květnu roku 1945. Při následném posezení Senior klubu dali všichni přítomní pamětníci hlavy dohromady a k většině krojovaných „panenek“ přiřadili jejich jména. Poznáte i vy některou z dalších děvčat sedících před ledčickou školou pod májkou? Ozvěte se, prosím. Poděkování za fotku patří paní Kroupové – Šrajterové z Teplíc.

Dvojice dole: Jiřina Fričová, Miluše Husáková
První řada: čtvrtá zleva Hana Sypecká, poslední v řadě Stáňa Husníková
Druhá řada: první zleva Vlasta Kroupová, čtvrtá zleva Marie Zemanová, šestá Máňa Švihlíková, sedmá Jindra Velímská
Třetí řada: druhá zleva Věra Králová, uprostřed Marie Černá, vedle Vlasta Klatovská, později Švehlová čp.2,
Poslední řada: první zleva Vlasta Došková (Kovářová), vedle Jiřina Lipšová (Urbanová), pátá Vlasta Jansová (po válce v Ledčicích vedla dívčí Sokol)

Další obrázek ledčických panenek je díky špatné kopii bohužel velmi nekvalitní. Prosíme tímto majitele originálu o jeho laskavé zapůjčení. Možná se najde i někdo, kdo dívenky pozná.

Není švihák jako švihák

převzali jsme z Vraňanského zpravodaje č. 1/2010

Švihák – každý si asi pod tímto slovem představí člověka, který se obléká podle poslední módy. Chyba – v minulosti se takto nazývali řemeslníci, kteří zbavovali hospodářská zvířata pohlavních žláz. Dnes bychom je označili jako zvěrokleštiče nebo miškaře. Jedná se o řemeslo zaniklé, ale dříve velice výnosné. Odborníci, kteří zákrok na domácích zvířatech prováděli, byli v 19. a 20. století velmi žádaní, skoro nepostradatelní. Kleštění bylo nutnou podmínkou úspěšného hospodaření. Zvířata byla po zákroku mírnější a klidnější, hospodáři je mohli lépe využít pro práci na poli, nebo chovat na maso. V obci Komňa, rodišti Jana Amose Komenského, bylo v době rozmachu tohoto řemesla více než 200 provozovatelů. Obyvatelstvo se ve zdejším chudém kraji těžko živilo zemědělstvím, proto muži hledali jiné uplatnění. Obec Komňa se stala centrem. Odtud vyráželi nejenom po Čechách, Moravě i po celé Evropě a přinášeli zpět peníze, zkušenosti, pokrok a novinky z ciziny. V současnosti je v obci Komňa zřízena stálá expozice v domku, kde skutečně žila rodina šviháka. Objekt byl po náročné rekonstrukci oceněn jako lidová stavba roku Zlínského kraje. Díky švihákům měli zdejší lidé jako jedni z prvních, ruchadlo – nástroj na obdělávání pole. Jelikož muži nebyli dlouho doma, o hospodářství se staraly výhradně ženy. Už před 150 lety padla zde myšlenka na zřízení jeslí a školek pro malé děti, což byla v tehdejší době velice pokroková myšlenka.

Iva Čechová, vzdělavatelka X. župy baráčnické Vodňany, redakčně kráceno
Zpravodaj Veleobce sdružených obcí baráčnických v Praze, březen 2010, str. 2,3

Zaniklé ledčické domy – 2. část

V únorovém čísle letošních Ledčických novinek jsem otevřela zajímavé téma o místních nemovitostech, jež z naší vesnice bohužel nenávratně zmizely. Ozvalo se mi hned několik lidí, kteří onen můj smutný výčet doplnili.

V článku otištěném na jiném místě dnešních novinek věnovaném panu Stanislavu Klementovi, si můžete přečíst jeho vzpomínky na domky v tzv. slepé ulici na Vinohradech, z nichž některé už nestojí.

Pan František Bušil zpracoval seznam, který zde (s díky) v plném znění cituji:

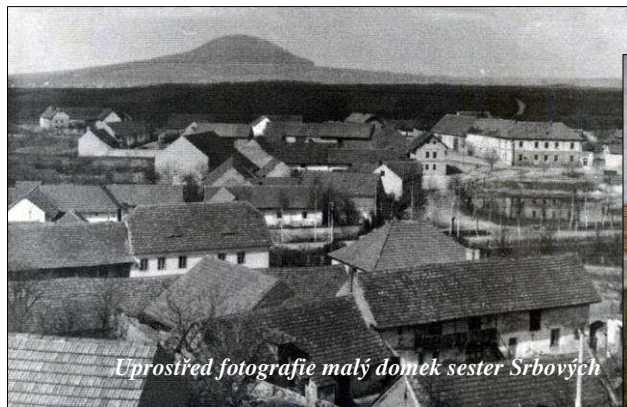
- 1) za kostelem „V dílcích“ byl malý domek manželů Drbohlavových
- 2) na návsi, mezi dvorkem manželů Hrnčířových a strouhou z rybníka, stál menší domek čp. 30, kde žily sestry Anna, Růžena a Marie Srbovy
- 3) na Skalce, zhruba 150 metrů za domem Srbových, byl malý domeček manželů Jiránkových
- 4) na Hajkově ve slepé ulici na levé straně pod domem Králových stál malý domek Berkových
- 5) na Hajkově, dnes mezi nově postavenými rodinnými domky manželů Sypeckých a manželů Hýblových, stály dva domky, a to manželů Švihlíkových a manželů Křtěnových (Jan byl kolář).

Paní Jaroslava Bubeníčková mi poslala lístek s těmito poznámkami (děkuji):

- v Dolánkách mezi Procházkovými a Lipšovými býval domek
- v uličce za farou bývala kovárna Bláhových a domek Titěřů - nyní čp.72
- na Hajkově proti Švihlíkovým stály 3 domky, v nichž žili pánové Berka a Koválek a Štorchovi
- na Hajkově mezi Břejchou a Zajácem stál domeček
- tam, co má dílnu Lukáš Novák, stávalo i obytné stavení čp.56
- v „trojúhelníku“ proti faře byla Hodkovic stodola a naproti Šourkovými byl maličký domek Lebduškových

Tak tím snad jsme dali dohromady všechna zaniklá ledčická stavení. Je jen velká škoda, že v naší vesnici bylo zavedeno převádění zaniklých „popisných čísel“ na nové nemovitosti. V průběhu dalších let už nikdy nikdo nedohledá, kde která stavení stála, eventuálně kdo v kterém čísle bydlel. Přitom každý takový poznatek má svou historickou cenu a obrovský smysl. V Ledčicích, až už nebudou pamětníci, se za všemi těmi domečky definitivně zavře sebemenší vzpomínka.

Moc děkuji všem těm, kterým jejich vesnice, jejich domov, není lhostejný a kteří pomohli pro budoucí zachovat oněch několik desítek domků alespoň v této „písemné podobě“.

Uprostřed fotografie malý domek sester Srbových

Bývalý Velímských dům na obraze pana učitele Karla V. Vpravo hospoda Na peci.

Žně v Ledčicích

Obrázky z minulého století si připomínáme, jak se v naší vesnici sklízelo a „mlátilo“ obilí. Věru, nebyla to lehká práce, nemyslíte? I když na úsměv do fotoaparátu se vždycky čas našel.

Všichni dobří rodáci

Stanislav Klement – živá ledčická kronika

Asi nemá příliš velký smysl dlouze představovat notoricky známého Ledčičáka, místního patriota tělem i duší, který je všem znám spíše pod laskavou přezdívkou „Šemík“. Nezmínit se o něm na stránkách Novinek by byl ale velký hřích.

Opravdu neznám v Ledčicích nikoho, kdo by mu z jakéhokoliv důvodu nemohl „přijít na jméno“. Bude to tím, že je velmi přátelským člověkem. Férovým chlapem. A vypravěčem od Pánaboha – s ohromující pamětí a vlídným smyslem pro humor. A tak se na něj velmi často mnozí odvolávají jako na jasnou autoritu, neboť dokáže přesně a spolehlivě zařadit všechny zdejší události, jichž byl svědkem. Jeho vzpomínky a živé vyprávění by se snad měly vyvažovat zlatem. Protože zlatem ani jiným bohatstvím neoplývám, chci alespoň touto cestou panu Klementovi složit hluboký obdiv a upřímné poděkování.

Snad se mi alespoň část toho, co jsem z jeho „ledčického dějepisu“ stačila načerpat, podařilo patřičně zpracovat a předat vám všem ještě dříve, než se psaním Ledčických novinek definitivně skončím.

Pan Stanislav Klement, „oboustranný“ ledčický rodák, spatřil světlo světa 11. května roku 1952. Jak sám tvrdí, celé dětství strávil „venku“. Od rána do večera, den co den, prolézal s kamarády kdejaký kout vesnice. Bydlel na Vinohradech, takže jeho klukovské hry jsou úzce spjaty se Škarechovem, Vinami, Peklem, Lady a dalšími místy. Tady všude se dalo jaksepatří řídit. Znal také všechny zdejší rázovité lidičky. Věděl, před kým vzít raději nohy na ramena, nebo naopak, od koho se dočká dobrého slova.

Jako školák se o prázdninách stýkal s trochu frajerským „Vencou“ Postráneckým, tenkrát začínající filmovou hvězdičkou, dnes váženým bardem Národního divadla, který do Ledčic tehdy jezdil k příbuzenstvu.

Když skončila doba „malin nezralých“, vyučil se zedníkem u Pozemních staveb a začal svou pracovní pouť po stavbách. Stavěl roudnickou nemocnici, tamní sídliště, dělal ve Štětí, Ústí i jinde. Potom plných 19 let pracoval v Jednotném zemědělském družstvu Nová Ves. Oženil se a dal život dvěma synům – Petrovi a Pavlovi. Volný čas začal věnovat ledčickému mysliveckému sdružení a malému políčku za svojí zahradou. V roce 1992 se stal majitelem, provozovatelem i jedinou obsluhou „zavlažovacího servisu“ - malé, leč hojně navštěvované hospůdky, kterou vybudoval z garáže přilehlé k jeho domu v Dolánkách. Když se v Ledčicích řekne: „Jdu k Šemíkovi“, znamená to, že míří právě sem. Snad každý z pravidelných hostů tu má své místo a možná i svůj půllitr. Štamgastů opravdu není málo, protože není u nás populárnějšího „zařízení“.

Jak už jsem se zmínila, pan Klement je skvělý vypravěč. Umí vše podat tak, že posloucháte se zájmem a napětím. Jeho slova navíc vedou k zamyšlení. Nad zdánlivě obyčejným životem, nad uběhlými roky, nad osudy běžných venkovských lidí a jejich starostmi i radostmi. Najednou zjistíte, že není potřeba kdovíjakého vzdělání, aby člověk dokázal přesně pojmenovat klady i záporné stránky místních poměrů, tak jak to dokáže právě „Šemík“.

Velmi mě dojalo s jakou úctou a uznáním hovořil o příteli Františku Šťastném, ve své době všeobecně známém a milovaném motocyklovém reprezentantu ČSR, který párkrát Ledčice navštívil.

Pan Klement se také rozpovídal o dalších zaniklých ledčických domech. Jen pro zajímavost – víte, že ve „slepé ulici“ na Vinohradech svého času stálo neuvěřitelných 13 stavení? Počítejte se mnou: domek paní Rózy Dvořákové (dnes je to garáž Josefa Uhra), babička Kocábková (dnes pan Frýda), Král legionář (část domku ještě stojí), pan Sirový (dnes Michal Drábek), Švecovi (dnes kůlna), Švihlíková (dnes má pan Ponert), pan Sirový (dnes parcela paní Vránové), sušárna Bohumila Brejchy (dnes paní Vránové), Berkovna, Kočičák (dnes Kateřina Michovská), Jirka Frič (dnes paní Stehlíková), Turkovna – Venca Došek (dnes Karel Dvořák).

Škoda, že je prakticky nemožné zachytit všechny vzpomínky pana Klementa. A že opravdu má na co vzpomínat. Snad se hodně brzy najde někdo, kdo je přesně zaznamená. Mně nezbývá, než srdečně poděkovat za chvíle, které mi věnoval, za zapůjčení fotografie i slíbený domovní a oddací list jeho rodičů k okopírování.

Ledčický „aviatik“ Josef Miler

Letos v dubnu jsme si připomněli 100 let české aviatiky. Na jejím počátku byla sobota 16. dubna roku 1910. Tehdy inženýr Jan Kašpar, jako vůbec první český letec, uskutečnil významný počín. Po 11. hodině dopolední uletěl ve zhruba třicetimetrové výšce vzdálenost asi dvou kilometrů. Od toho dne létal pouze tzv. přímé lety, protože nikdo netušil, jak se letoun po změně směru zachová. Až 13. května téhož roku se při jednom z leteckých pokusů do směru přistání připletla kráva, a tak se Jan Kašpar musel odhodlat k první letecké „zátáčce“ v historii české aviatiky.

Při příležitosti stoletých oslav letectví v Čechách je dobré zmínit se o dalším jubileu, které se týká našeho přímého okolí. Zapište si, prosím, do svého diáře, že 21. a 22. srpna 2010 se koná jubilejní XX. ročník Aerotour Sazená. Vy, kdo zavítáte na sazenské letiště, stanete se (kromě jiného) svědky navigační soutěže motorových kluzáků, ultralajtů a letounů. Zajímavé, že?

No a když už jsme u létání a letadel, dovolte mi představit vám ledčického stíhacího pilota, pilota instruktora a leteckého modeláře, Josefa Milera. Narodil se 14. prosince roku 1946. Po absolvování ledčické málotřídky a straškovské devítiletky šel „do učení“ do Aera Vodochody. Po roce zběhnul na Střední průmyslovou školu strojní do Čáslavi. Poté absolvoval Vojenskou leteckou školu v Košicích a v Brně. V roce 1963 začal létat na větroních a o tři roky později se stal stíhacím pilotem vojenského letectva. Létal na letounech L-29, L-39, Mig 21, Mig 23. Svými předváděcími lety na Migu 23 ML se stal legendárním. Má nalétáno více než 6500 hodin, z toho více než 2200 jako instruktor. Absolvoval 102 seskoky (i noční a do vody). V armádě sloužil do roku 2001, tedy plných 35 let. Dnes je velmi zaměstnaným leteckým instruktorem na letišti v Sazené. Jeho doménou jsou především ultralighty.

Jako kluk chtěl být pilotem. Stalo se. Z létání je jeho celoživotní koníček.

Pepo, kolik váží „ultralajt“, když je tak ultra lehký?

450 kilo, je to jeho takzvaná maximální vzletová hmotnost značená MTOW.

Co všechno musí pilot sledovat na palubní desce?

Rychloměr, výškoměr, variometr, kompas a příčný sklonoměr – to jsou základní letové přístroje. Pak ovšem musí mít pod neustálou kontrolou ještě přístroje pro kontrolu motoru – otáčkoměr paliva, voltampérmetr. To vše v digitální nebo analogové formě. Je to mnoho úkonů, které se plní podle přesně popsanych procedur.

A co barvy?

Zelená barva je pro pracovní rozmezí přístrojů, oranžová vždy znamená výstrahu. Jak něco bliká červeně, je zle. Pak jde o krk.

Jaké jsou „parametry“ pro pilota?

Bedzvadný zdravotní stav, schopnost rychlé reakce, umění řešit problémy ve stressu – k tomu slouží náročné psychotesty, smysl pro odpovědnost, matematika, fyzika, angličtina.

Bojíš se ve vzduchu?

Létání není jen otázkou odvahy. Musíš mít přirozený respekt, ale ne strach, ten zabíjí. Vzduch se chová podobně jako voda. I tam jsou různé proudy závislé na teplotě, tlaku a rychlosti větru. Jsi rovnocenným partnerem fyzikálním zákonům a ještě k tomu máš výhled k nezaplacení. A cítíš naprostou volnost a svobodu.

Jaké to je být instruktorem létání?

Učit někoho ovládat letadlo je moc fajn. Práce s lidmi mě baví a navíc si teď můžu každý let doopravdy užít.

Vím, že modelářš. Pamatuješ si na své první letadýlko?

Samozřejmě. Byl to kluzák Pionýr. Stavebnice stála deset korun a slepil jsem ho v první třídě.

Kolikáté letadlo stavíš?

Kdysi jsem měl takový sešit, kam jsem si zapisoval všechny modely, ale dneska už si netroufnu říct nějaké přesné číslo. Momentálně mám 11 letuschopných aeroplánů a jeden právě stavím.

Jak se vlastně takový model dělá?

Musíš mít dobrý materiál. Balzu – modelářský chléb, překližku, skelný laminát, kovy – dural, ocel a podobně, spojovací materiál. Valnou většinu modelů dělám podle vlastních spočítaných plánů. Udělám kopyto, a pak použiju laminát a tvaruju ho, dokud celá „karoserie“ perfektně neodpovídá mému záměru. Nebo dělám konstrukční model s použitím dřeva, papíru, a dalších materiálů. Je to opravdu puntičkářská práce. Závěrečné barvení a lakování už je tou přísloušnou třešničkou.

Na kolik takový model přijde?

Za motor dám víc než 14 tisíc, něco stojí výfuk. S materiálem se vejdu zhruba do 40 tisíc, a to nepočítám práci. Ale dělal jsem i dražší.

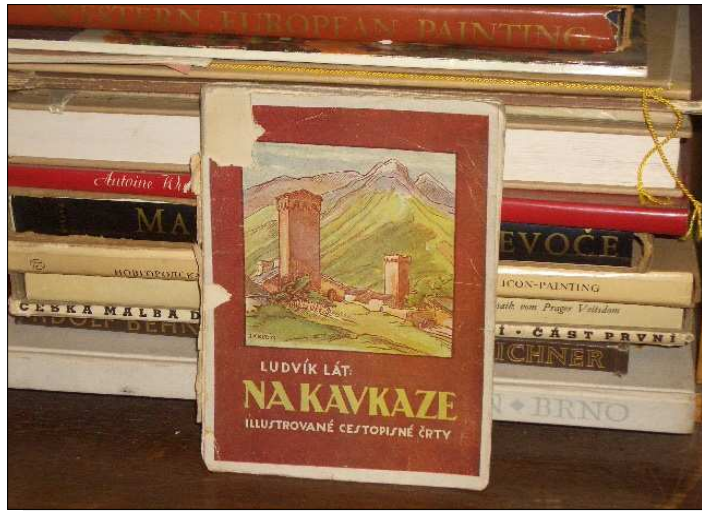
Tak šťastný let tobě i tvým modelům.

Letecká chvilka poezie

*Zázraku z ocele, hliníku, niklu a mědi,
ležíš tu nehybně na zemi,
uprostřed života prózy a nudy a sedí,
ozdoben chvojí a růžemi.
ležíš tu klidně a nečinně,
jako bys v polední hodině
tiše spal.
A přec osud tvůj určil ti,
že v křídel mohutném vzepětí
poletíš v dalekou dál,
poletíš daleko, poletíš vysoko,
jak vzduchu král.*

*Proč srdce mi buší a krve mé var
v bouřlivý kлокot se mění,
zřím-li tvých mohutných perutí pár,
slyším tvé vrtule hřmění?*

Ukázku z „leteckých“ básní a písní ledčického rodáka **Ludvíka Láta** (4.8.1875 – 3.8.1947), evangelického faráře, profesora kreslení, básníka, spisovatele, horolezce a velkého obdivovatele aviatiky, jsem vybrala z jeho básnické sbírky AVIA vydané v roce 1927 „nákladem vlastním.“ Připomínáme si tak **135. výročí** narození tohoto skvělého muže, který svůj vřelý vztah ke svému rodišti vyjádřil v knize „Na lečické faře“. Vzpomínáte? Celou jsme ji v Novinkách před lety otiskli.

Štěpánka Salačová – malá mořská víla

Venku svítilo sluníčko a ona zářila stejně. Díky své dlouhé zlaté hřívě, příjemnému vystupování a hezkému úsměvu. Je nepřehlédnutelná. Třebaže měří ani ne 160 centimetrů. Ledčické děvče, které se nebojí velkého světa. Využila jedinečné příležitosti a plných osm měsíců prožila na nádherném plovoucím paláci jménem Carnival Liberty, brázdícím karibskou oblastí. Tato více než 290 metrů dlouhá a 35 metrů široká loď se jí na čas stala domovem. Do té doby Štěpánka žila téměř všední život. Absolvovala ledčickou málotřídku, na „vyšší stupeň“ dojížděla do Roudnice. Poté vystudovala Hotelovou školu v Praze, a pak pracovala nějaký čas v pohostinství. Jednoho dne ale sbalila kufry a odjela jako au-pair do Londýna. Měla štěstí. Dostala se do solidní rodiny, která ji přijala jako svou. Čtyři roky také poctivě pilovala angličtinu, takže se jí prakticky stala druhou mateřštinou.

Po návratu do Čech se dozvěděla o konkurzu na restaurační servis pro námořní plavidla. Zkušenost, jazyková vybavenost, vědomosti, profesionalita a příjemné vystupování byly devizami, které jí pomohly renomované místo získat. Štěstí měla také už přímo na Carnivalu. Po třech měsících práce se stala asistentkou FMB manažera v prestižní Zlaté restauraci. Což opravdu není běžné. Vítá a usazuje hosty, zabývá se sommiérstvím a podobně. Se svými dvěma kolegy tak pečuje vždy o 26 hostů. Teď je na pár týdnů zase doma v Ledčicích. Její příběh dokazuje, že když mladý člověk na sobě pracuje, může se uplatnit kdekoliv.

Štěpánko, co taková obrovská loď nabízí?

Je to vlastně čtrnáctipatrové plovoucí město. Pro tři a půl tisíce pasažérů je tu víc než 1500 kajut, dvaadvacet barů a salonků, dvě komfortní restaurace – Stříbrná a Zlatá. V té druhé pracuji. Na lodi jsou dva velké venkovní bazény s mořskou vodou, vířivky, tobogan, ale i knihovna, kasino, galerie, fitness, sauna, ordinace, nemocnice, internetová kavárna, nádherná promenáda, butiky, prádelny, kuchyně, garáže a plno dalších vymožeností.

Raději na takovou věc nemyslet, ale určitě jsi viděla Titanic. Nemáš někdy strach, že by se i „tvoji“ lodi mohlo stát něco podobného?

Ne, to určitě ne. Měla jsem ale takový zvláštní pocit, když jsem u Carnivalu poprvé stála. Je tak obrovský! Byla jsem na jednu stranu ráda, že už se konečně nalodím po všech těch nepříjemných zážitcích na amerických letištích, ale zároveň jsem si říkala, kam jsem to vlezla a co mě asi čeká. Uvědomila jsem si, že odted' se musím spoléhat jen sama na sebe a že případné chyby můžu vyčítat jen sama sobě.

A výsledek?

Zjistila jsem, že mi nikdo nedá nic zadarmo. Každodenně poctivě pracuji. Ne osm hodin, jak je zvykem u nás v Čechách. Ale deset, dvanáct. Jen s několika hodinami odpočinku. Kolikrát se ani pořádně nevyspím. Natož abych se načančala. Moje práce se mi moc líbí. I když má své pevně dané povinnosti, je každý den jiná. Na lodi jsem pro lidi. Jsem jim užitečná, baví mě starat se o ně. Ale znamená to také stále na sobě pracovat. Celé je to vlastně o práci. Když tu chceš být, tak pracuj. Poctivě makej. Tak, jak to říká můj taťka. Jsem zvyklá, práce se

nebojím. Mám vlastně tohle vysoké nasazení ráda. Vyhovuje mi.

Když máš volno, jdeš si třeba zaplavat do bazénu, nebo projít po promenádě?

To v žádném případě. Do míst určených pro hosty personál nesmí. Za každé okolnosti musíme zůstat korektní a v pozadí. Žádné navazování známostí, popíjení po barech a podobně. Pouze v devátém patře lodi jsou prostory, kde se můžeme sejít. Ale jak už jsem říkala, volna moc nemám. Jen mezi snídaní a obědem a před večeří.

Jak vypadá tvoje uniforma? Alespoň předpokládám, že v tvém šatníku nechybí.

Každý den se nejméně třikrát převlékám. K černé sukni mám u podávání snídaně modrou halenku, u oběda bíločernou blůzku a bílou se zlatou vestou na formální večeři. Sukně nesmí být mini. Toleruje se délka tak dlaň nad kolena. Džíny, příliš výrazné líčení a jiné extravagance jsou tabu. O perfektní stav uniformy se mi stará pokojový servis, jemuž platím jeden dolar za kus.

Jak zvládáš nepříjemné pasažéry nebo lidi pod vlivem alkoholu?

Jsem důrazná. Občas je třeba i zkousnout nevhodné chování takového hosta. Nejhorší jsou arogantní lidé. Přínejhorším je na Carnivalu všudypřítomná „ochranka“.

Kde se ti při tvé osmiměsíční permanentní „turistice“ líbilo nejvíc?

Na Majami a na Kajmanských ostrovech. To je opravdu ráj na zemi. Dokázala bych tu trvale žít.

Zapůsobila na počet pasažérů celosvětová krize?

Můžu říct že ne. Naopak, jejich počet vzrostl. Běžně vozíme přes tři tisíce lidí, plus patnáct set tvoří posádka. V poslední době počet pasažérů stoupl až na 3500. Dost se zlevňovalo. Běžný týdenní pobyt na Carnivalu Liberty stojí 9-12 tisíc Kč, tedy zhruba 450 dolarů. Což opravdu není moc.

Co rodina, nebojí se o tebe?

Rodiče mi rozhodně v „rozletu“ nebrání. Ví, že jsou všichni tady, kdybych je potřebovala. Jako taková záchranná síť. Na rodinu i pár kamarádů se můžu absolutně spolehnout. Ať se děje, co se děje. Vždycky stáli při mně. To je moje jistota. A taky existuje Facebook, Skype, mejl. Díky tomu jsme v neustálém kontaktu.

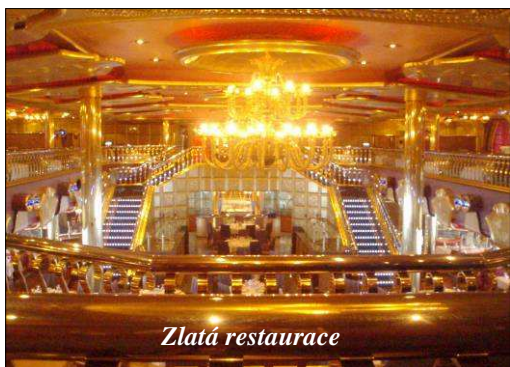
Máš tam s sebou něco z domova, nějaký talisman, plyšáka, či něco úplně jiného?

Dostala jsem od maminky přívěšek. Na něj dávám pozor.

Co tě čeká po dovolené?

Na Carnivalu mi nabídli práci hostesky, takže uvidím, co bude. Těším se moc, moc. Jsem ráda, že jsem na čas doma, ale už myslím na to, že se vrátím. Stýská se mi po některých tamních lidech. Sžili jsme se a rozumíme si. I když jsme každý z jiného koutu světa. Ví, ale také, že tohle práce na dlouho. Člověk musí být přece trochu nespokojený, aby měl motivaci jít dál. Zatím jsem udělala jen první samostatné kroky. V budoucnu bych chtěla být víc nezávislá. Mým snem je managering a práce s lidmi. Jediný způsob, jak toho dosáhnout, je z mého pohledu prostě pracovat, na nic nečekat, učit se od těch úspěšných. Jsem si jistá, že mě ještě něco hodně zajímavého potká. Jen nesmím pustit žádnou šanci.

K tomu ti, Štěpánko, přeji všechno dobré a ještě lepší. Děkuji za příjemné popovídání i krásnou mušličku. Šťastnou plavbu...

Fotogalerie

